

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η αφορμή για τη συγγραφή αυτού του βιβλίου δόθηκε καθαρά μέσα από την εργασιακή μου εμπειρία. Όντας στέλεχος πωλήσεων στα παράγωγα προϊόντα επί πενταετίας, αρχικά στην Ασπίς Χρηματιστηριακή και αργότερα έως και σήμερα στην Επενδυτική Τράπεζα Ελλάδος, η επαφή με επενδυτές διαφόρων κοινωνικών στρωμάτων και το ενδιαφέρον που εμφανίστηκε για την εκμάθηση αυτών των επενδυτικών εργαλείων, ήταν το έναυσμα για να ξεκινήσω να γράφω. Υπήρξαν αρκετές φορές όπου μετά από παρουσιάσεις που έκανα σε διάφορες ομάδες επενδυτών στο τέλος μερικοί με ρωτούσαν αν υπάρχει κάποιο ελληνικό βιβλίο πάνω στο αντικείμενο αυτό. Επιπλέον η ελληνική βιβλιογραφία για τα παράγωγα τουλάχιστον μέχρι στιγμής είναι αρκετά περιορισμένη.

Οι Στρατηγικές Παραγώγων γράφτηκαν με επίκεντρο καθαρά την επενδυτική φιλοσοφία αυτών των προϊόντων, όπως την αντιμετωπίζω και τη χρησιμοποιώ καθημερινά για λογαριασμό δικό μου ή πελατών. Το βιβλίο αναφέρεται σε επενδυτές που δεν έχουν προηγούμενη εμπειρία με τα παράγωγα ενώ επεκτείνεται και σε πιο τεχνικά θέματα τα οποία απαιτούν απλά μία μικρή εξοικείωση με τα μαθηματικά. Παρόλο που η επιστήμη έχει κάνει αρκετά μεγάλες προόδους πάνω στο αντικείμενο αυτό με το μεγαλύτερο μέρος να επεκτείνεται σε πολύπλοκα μαθηματικά μοντέλα και επειδή πιστεύω ότι τα μαθηματικά αυτά μοντέλα δημιουργήθηκαν για να κάνουν τη ζωή μας πιο εύκολη και όχι για να δημιουργήσουν πονοκέφαλο στον επενδυτή που ο αυτοσκοπός του είναι το κέρδος και όχι να λύνει διαφορικές εξισώσεις, όντας μαθηματικός κατά βάση, προσπάθησα να εξηγήσω τη σημασία που κρύβεται πίσω από τους τύπους που διέπουν τα παράγωγα. Άλλωστε, τη σήμερον ημέρα για τις πράξεις έχουμε τους υπολογιστές εμείς αρκεί να μπορούμε να ερμηνεύσουμε το αποτέλεσμα.

Το βιβλίο αποτελείται από 8 κεφάλαια. Στο 1^ο κεφάλαιο καλύπτονται τα Συμβόλαια Μελλοντικής Εκπλήρωσης (futures), καθώς αποτελούν βασικό εργαλείο των παραγώγων. Εδώ οι έννοιες είναι απλές και τουλάχιστον όλα όσα πρέπει να ξέρει κάποιος για να ξεκινήσει να επενδύει σε αυτά τα προϊόντα ολοκληρώνονται

σε ένα και μόνο κεφάλαιο. Στο 2^ο κεφάλαιο γίνεται μία εισαγωγή στα Δικαιώματα Προαίρεσης (options). Αναφέρονται οι βασικές έννοιες και οι βασικές γνώσεις με τις οποίες μπορεί εύκολα κάποιος να κατανοήσει πώς μπορεί να κερδοσκοπήσει σε άνοδο ή σε πτώση της αγοράς. Στο 3^ο κεφάλαιο μπαίνουμε πλέον στη φιλοσοφία των δικαιωμάτων για να κατανοήσουμε τους νόμους των πιθανοτήτων στις χρηματιστηριακές αγορές αλλά και για να διαπιστώσουμε ότι αυτά που λέγαμε στο 2^ο κεφάλαιο δεν είναι τόσο ρόδινα όσο φαίνονται. Στο 4^ο κεφάλαιο θα διαπιστώσουμε ότι δε χαρίζει κανείς χρήματα σε κανένα χρηματιστήριο του κόσμου και για αυτό πριν επενδύσουμε θα πρέπει να γνωρίζουμε το ρίσκο που αναλαμβάνουμε, το οποίο μεταφράζεται στο τι είναι πιθανό να χάσουμε, τι είναι πιθανό να κερδίσουμε και ποιες είναι οι πιθανότητες να συμβεί αυτό. Στο 5^ο κεφάλαιο, αφού υποτίθεται ότι έχουμε κατανοήσει όλα τα προηγούμενα, μαθαίνουμε πως θα μπορούμε στην αγορά για να κάνουμε τη θεωρία πράξη, όπως υπόσχεται και ο υπότιτλος στο εξώφυλλο. Αναφέρουμε στρατηγικές για κάθε γούστο που σκοπό έχουν την κερδοσκοπία ή αλλιώς το παιχνίδι των πιθανοτήτων με αντίπαλο το θηρίο που ακούει στο όνομα χρηματιστήριο. Στο 6^ο κεφάλαιο διαπιστώνουμε τη σχέση που συνδέει τα δικαιώματα με τα Συμβόλαια Μελλοντικής Εκπλήρωσης και τις μετοχές, για να δούμε πως μπορούμε να συνδυάσουμε τα παράγωγα μαζί με τις μετοχές και τους μετοχικούς δείκτες. Στο 7^ο κεφάλαιο γνωρίζοντας πλέον τη σχέση που συνδέει τα παράγωγα με τις μετοχές γνωρίζουμε τρόπους με τους οποίους μπορούμε να μειώσουμε τον κίνδυνο σε ένα χαρτοφυλάκιο μετοχών με τις στρατηγικές αντιστάθμισης. Στο 8^ο κεφάλαιο επανερχόμαστε στο θέμα των στρατηγικών για κερδοσκοπικό χαρακτήρα, όμως επειδή απαιτείται να γνωρίζει κανείς τις αλληλεπιδράσεις μεταξύ υποκείμενης αγοράς και αγοράς παραγώγων το άφησα για το τέλος. Ακλουθούν τα παραρτήματα στα οποία δίνεται ο κώδικας Visual Basic για Excel ή Access με τον οποίο γίνεται η αποτίμηση δικαιωμάτων μέσω του μοντέλου Black&Scholes.

Τέλος θα ήθελα να ευχαριστήσω τους εμπειρότερους από εμένα συναδέλφους με τους οποίους συνεργάστηκα καθώς πιστεύω ότι έμαθα αρκετά από αυτούς, του επενδυτές με τους οποίους συναναστράφηκα όλα αυτά τα χρόνια οι οποίοι αποτέλεσαν πηγή έμπνευσης και αφορμή για αυτό το έργο, αλλά και τους κοντινούς μου ανθρώπους για το χρόνο έκλεψα από αυτούς.

Αθήνα, 09/09/2005